

PAD

Pla d'atenció a la diversitat
Curs 2022-2023

Aprovat al Claustre de [15 de febrer de 2023](#)

Index:

1. Justificació del Pla d'Atenció a la Diversitat
2. Normativa de referència
 - 2.1. Formació professional i atenció a la diversitat
3. Objectius del pla
4. Mesures ordinàries de suport
 - 4.1 Adaptacions curriculars no significatives i d'accés
 - 4.2 Mesures metodològiques, organitzatives i de suport
5. Organització dels recursos humans i materials per poder desenvolupar les mesures d'atenció a la diversitat previstes
6. Principis i organització de l'acció tutorial
 - 6.1 Principis
 - 6.2 Organització
7. Pla d'acolliment per facilitar la integració dels alumnes que s'incorporen al centre procedents d'altres centres docents o d'altres països.
8. Organització de la detecció, identificació i valoració de les necessitats, així com del seguiment de l'evolució dels alumnes amb necessitats educatives de suport educatiu
9. Avaluació i seguiment del Pla d'Atenció a la Diversitat

1. Justificació del Pla d'Atenció a la Diversitat

El CIFP Centre de la Mar, ubicat a Maó (Menorca), és un centre docent públic de Formació Professional que pertany a la xarxa de centres integrats de les Illes Balears.

El nostre centre és l'únic centre integrat de formació professional de l'illa. Compta amb la FP de **Tècnic en Manteniment d'Embarcacions d'Esbarjo** (FP Grau Mitjà) i **Títol professional bàsic en Manteniment d'Embarcacions Esportives i d'Esbarjo** (FP Bàsica)

El curs 2022-2023 el CIFP centre de la Mar comença a funcionar com a centre autònom, ja no depen de l'IES Pasqual Calbó i Caldés, i per tant, s'inicien els plans i programes a desenvolupar com a centre de formació professional.

El CIFP centre de la mar inicia un procés d'adaptació a la realitat socioeducativa i professional tot consolidant la seva oferta formativa.

L'alumnat procedeix de tots els IES i centres concertats de Menorca. Ens trobem amb una diversitat entre l'alumnat relacionada, amb la procedència de diferents municipis, centres educatius, alumnat menor i major d'edat, alumnat amb necessitat específica de suport educatiu associat a diverses tipologies, alumnat amb necessitat educatives especials, etc.

L'objectiu prioritari de l'alumnat d'FP és arribar a una titulació, per tant cada alumne, amb el suport de l'equip docent, ha de ser responsable del seu propi aprenentatge. L'acompanyament del professorat serà fonamental per a aconseguir aquest objectiu i l'atenció a la diversitat de manera inclusiva formarà part del repte educatiu del nostre centre.

Aquest pla contempla les tasques de coordinació, seguiment i suport en tots els àmbits educatius: alumnat, famílies i docents. Ens ha de permetre, també, ajustar millor les estratègies d'aprenentatge i atendre a les característiques de tot l'alumnat.

2. Normativa de referència

Formació professional

Decret 91/2012, de 23 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional a les Illes Balears (BOIB núm 177 de 29/11/2012).

Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 18 de febrer de 2014 de modificació de l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 13 de juliol 2009 per la qual es regula l'organització i el funcionament dels cicles formatius de formació professional del sistema educatiu que s'imparteixen d'acord amb la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, a les Illes Balears, en la modalitat d'ensenyament presencial (BOIB núm. 30 de 04/03/2014).

Formació professional bàsica

Resolució de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats de 15 de juliol de 2014 per la qual es dicten les instruccions per a l'organització i el funcionament de la formació professional bàsica del sistema educatiu a les Illes Balears (BOIB núm. 101 de 26/07/2014)

Real Decreto 127/2014, de 28 de febrero, por el que se regulan aspectos específicos de la Formación Profesional Básica de las enseñanzas de formación profesional del sistema educativo, se aprueban catorce títulos profesionales básicos, se fijan sus currículos básicos y se modifica el Real Decreto 1850/2009, de 4 de diciembre, sobre expedición de títulos académicos y profesionales correspondientes a las enseñanzas establecidas en la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (BOE núm. 55 de 05/03/2014).

Atenció a la diversitat

Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics (BOIB núm. 67 del 5/05/2011). Tindrem en compte els següents articles pel desenvolupament del nostre Pla d'atenció a la diversitat:

Article 12. Mesures en l'àmbit de la formació professional i els ensenyaments de règim especial

- En l'àmbit de la formació professional, l'ensenyament i l'avaluació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'han de fer amb metodologies inclusives i adaptades a les característiques d'aquests alumnes. A aquest efecte, els centres han de disposar de mesures i instruments de suport i de reforç per assessorar i orientar l'alumne.
- Als cicles formatius, cada família professional ha de dedicar un temps setmanal de l'horari lectiu d'un professor a tasques de suport a alumnes que en necessitin per reforçar l'assoliment de les capacitats terminals, dels continguts, de la terminologia específica i d'altres aspectes d'aquests ensenyaments.
- S'han d'aplicar les mesures ordinàries de suport recollides en l'article 9 d'aquest Decret als alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu matriculats a cicles formatius i ensenyaments de règim especial, a fi que aquests alumnes puguin obtenir la titulació de l'especialitat corresponent o les certificacions necessàries per accedir al món laboral amb una formació adequada.
- S'ha d'organitzar un itinerari formatiu per als alumnes amb necessitats educatives especials que prevegi el temps necessari per assolir els objectius dels ensenyaments que cursin i les possibles ajudes necessàries. Aquestes ajudes han de fer referència al suport d'especialistes en el procés d'ensenyament-aprenentatge i en el procés d'inserció sociolaboral quan sigui el cas.

Article 9. Mesures ordinàries de suport

- Són mesures ordinàries de suport les estratègies organitzatives i metodològiques que possibiliten l'adequació del currículum al context sociocultural del centre i a les característiques dels alumnes, amb l'objectiu d'eliminar barreres a l'aprenentatge i fomentar la participació.
- Les mesures ordinàries de suport tenen com a finalitat proporcionar una atenció adequada a cada alumne per tal que assoleixi els objectius i, si és el cas, les competències bàsiques de cada etapa.
- La decisió d'adoptar una o unes determinades mesures ordinàries de suport en un grup o en un alumne correspon a l'equip docent, juntament amb el cap d'estudis, amb l'assessorament del departament d'orientació.
- Els centres docents han de dur a terme adaptacions curriculars (AC) quan sigui necessari, a fi de facilitar l'accessibilitat al currículum i atendre les necessitats de tots els alumnes. Es consideren mesures ordinàries les següents:
 - a) Les adaptacions curriculars no significatives, que són les modificacions dels elements del currículum que no afecten el grau de consecució dels objectius generals ni de les competències bàsiques.
 - b) Les adaptacions d'accés al currículum, que són les modificacions que faciliten i possibiliten el desenvolupament curricular i que es refereixen als elements organitzatius, als recursos de tot tipus i a l'optimització d'aquests.
- Els referents de l'adaptació curricular són els objectius generals i les competències bàsiques. És responsabilitat de l'equip docent elaborar-la, aplicar-la, fer-ne el seguiment i avaluar-la sota la coordinació del tutor. En determinats casos es pot recórrer a l'assessorament específic del departament d'orientació.
- Als ensenyaments reglats postobligatoris i als de règim especial s'han de preveure les adaptacions d'accés i les adaptacions curriculars no significatives per a tots els alumnes, a fi que puguin obtenir la titulació corresponent.

3.Objectius d'aquest pla:

- ☐ Organitzar les mesures d'atenció a la diversitat per a tot l'alumnat del centre, per tal de donar una resposta adequada a les característiques de cada alumne.
- ☐ Establir els criteris generals de l'organització dels suports i de com prioritzar els recursos de què es disposi cada curs per ajustar-los a les necessitats grupals i/o individuals de l'alumnat.

- ☐ Decidir pautes que s'han de seguir per a l'acollida i inclusió de totes les tipologies d'alumnat que tenim al centre i hi hagi constància escrita per a que el procés tenguí continuïtat d'un curs a un altre independentment dels canvis de curs i/o de professorat.
- ☐ Afavorir l'ús de diferents estratègies d'aprenentatge, teòriques i pràctiques en l'atenció a la diversitat.

4. Mesures ordinàries de suport

A l'àmbit de la formació professional només s'apliquen mesures ordinàries de suport, enteses com aquelles "estratègies organitzatives i metodològiques que possibiliten l'adequació del currículum al context sociocultural del centre i a les característiques dels alumnes, amb l'objectiu d'eliminar barreres a l'aprenentatge i fomentar-ne la participació en les activitats d'ensenyament i aprenentatge".

La decisió d'adoptar una o unes determinades mesures ordinàries de suport en un grup o en un alumne correspon a l'equip docent, juntament amb el cap d'estudis, amb l'assessorament, del departament d'orientació.

4.1 Adaptacions curriculars no significatives i d'accés

A l'àmbit de la formació professional seran adaptacions que no modifiquin substancialment els objectius, continguts i criteris d'avaluació. Per això, les adaptacions són no significatives i d'accés:

- **Adaptacions curriculars no significatives**, són les modificacions dels elements del currículum que no afecten el grau de consecució dels objectius generals ni de les competències del cicle.
- **Adaptacions d'accés**, són les modificacions que faciliten i possibiliten el desenvolupament curricular i que es refereixen als elements organitzatius, als recursos de tot tipus i a l'optimització d'aquests. Són mesures d'adequació de l'espai, el mobiliari, els recursos didàctics (per compensar necessitats d'accés físic), l'ús de sistemes o codis distints/complementaris, suports lingüístics específics (per compensar necessitats de comunicació). Temporalització i responsables

A principi de curs el departament d'orientació facilitarà al professorat la informació necessària de l'alumnat NESE per poder posar en marxa les mesures educatives i desenvolupar l'adaptació curricular, si cal. Es passarà als equips docents la informació de l'alumnat NESE garantint la confidencialitat de les dades.

Durant el primer trimestre, l'orientadora, amb col·laboració amb el tutor, mantindrà entrevistes individuals amb l'alumnat NESE per a poder ajustar millor la resposta educativa facilitant la individualització del seu aprenentatge.

En aquells casos en què l'equip educatiu o un professor, hagi decidit implementar una ACNS o ACA, cada docent serà el responsable d'elaborar les adaptacions curriculars dels seus alumnes i custodiar-les juntament amb la seva programació didàctica.

Les mesures educatives per a l'elaboració de les ACNS i ACA quedaran recollides en el document individual de cada alumne NESE, on s'hi anirà deixant registre del seguiment i l'evolució de l'alumne. El tutor serà el responsable de gestionar aquesta actuació, amb col·laboració amb l'equip docent i l'orientadora.

A la primera avaluació es redactaran els documents individuals que seran compartits amb el tutor. Al final de curs s'imprimiran i es deixaran en paper a l'expedient de l'alumne de secretaria.

4.2 Mesures metodològiques, organitzatives i de suport

Els ensenyaments de la formació professional s'ha d'impartir amb una metodologia flexible i oberta, basada en l'autoaprenentatge i adaptada a les condicions, capacitats i necessitats personals de l'alumnat.

L'ensenyament i l'avaluació de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha de fer amb metodologies inclusives i adaptades a les característiques d'aquests. Els mètodes i recursos que s'utilitzen no són un fi en si mateixos sinó unes eines i mitjans que ens serviran per acompanyar a l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge.

El professorat és qui ha de conèixer la matèria i el context on es treballa, per tal de triar allò que sigui més adient a l'aprenentatge del seu alumnat i imaginant el context on aquest s'haurà de desenvolupar personal i professionalment.

Podrem utilitzar un ample ventall de metodologies enfocades en el rol de l'alumnat com a participant actiu del procés d'ensenyament-aprenentatge:

- **Aprenentatge per Projectes (AMP)** Aquest mètode d'ensenyament aprenentatge està orientat al disseny i/o desenvolupament d'un projecte entre un grup d'alumnes de manera col·laborativa com a mitjà per assolir una sèrie d'objectius d'aprenentatge d'una o varies disciplines i a la vegada desenvolupar una sèrie de competències relacionades amb la gestió de projectes reals.
- **Aprenentatge basat en problemes (ABP)** Mètode basat en analitzar una situació o problema lligada als objectius a treballar, i mitjançant el desenvolupament del esperit crític i la creativitat dels alumnes, animar-los a trobar solucions. Alguns autors inclouen en aquest mètode l'estudi de casos.
- **Aprenentatge Invertit (Flipped classroom)** consisteix en canviar l'ordre habitual d'explicacions a l'aula i deures a casa, a través d'una sèrie de vídeos que poden ser consultats de manera lliure a casa pels alumnes, per tal d'aprofitar les hores a l'aula per la reflexió o la realització d'activitats pràctiques amb el suport de la persona formadora.

- **Aprenentatge Vivencial (AV)** Mètode basat en el descobriment que implica la vivència d'una experiència en la qual l'alumne pot sentir o fer coses que enforteixen els seus aprenentatges. Dins d'aquest model es troben les dinàmiques i els jocs de rols.
- **Gamificació.** Consisteix en l'aplicació de tècniques i dinàmiques pròpies del joc per al desenvolupament de competències.
- **Pensament de Disseny (Design Thinking)** Metodologia per generar idees innovadores centra la seva eficàcia en entendre i donar solucions a les necessitats reals dels alumnes aprofitant les tècniques dels dissenyadors de productes.
- **Aprenentatge en Xarxes Socials i Entorns Col·laboratius d'Aprenentatge.** Aquest mètode planteja a l'ús de plataformes existents o propietàries, que afavoreixen l'aprenentatge social i col·laboratiu independentment d'on es trobin els participants. Es val de xarxes socials, blocs, xats, conferències en línia, pissarra compartida, wikis, entre altres recursos, sovint allotjats en el núvol.
- **Entorns Personalitzats d'Aprenentatge (PLE).** Es tracta d'acompanyar al alumnat a prendre el control i gestió del seu propi aprenentatge, acompanyant-li a trobar les persones, eines o espai per aprendre.
- **Realitat Augmentada.** Ús de tecnologia que complementa la percepció i interacció amb el món real, i permet a l'estudiant sobreposar una capa d'informació a la realitat, proporcionant així experiències d'aprenentatge més riques i immersives.
- **Globalització de continguts:** és partir d'un centre d'interès o unitat didàctica i ensenyar i aprendre continguts referents a diversos mòduls.
- **Aprenentatge cooperatiu:** L'ús de tècniques de treball cooperatiu en petit grup pot afavorir la participació i el progrés dels alumnes, sigui quin sigui el seu nivell competencial.

5. Organització dels recursos humans i materials per poder desenvolupar les mesures d'atenció a la diversitat previste

Cada any es revisarà i organitzarà els recursos humans i materials per poder desenvolupar l'atenció a la diversitat. Es concretarà en el Pla d'Actuació del Departament d'Orientació. La resta de les mesures previstes es concreten anualment a la PGA i a les programacions dels diferents departaments.

6. Principis i organització de l'acció tutorial

6.1. Principis L'acció tutorial en la Formació Professional va adreçada a potenciar:

Les capacitats personals i socials de l'alumne: importants per incidir en la seva autonomia i iniciativa personal i a nivell emocional.

Les capacitats professionals i acadèmiques: treballant les capacitats relacionades amb el seu perfil professional i oferint els recursos i l'orientació necessària per tal de facilitar l'accés al món laboral i/o seguir amb el seu propi itinerari formatiu. Així mateix, l'acció tutorial ha de contribuir al desenvolupament d'una dinàmica positiva en el grup classe i en la implicació de tot l'alumnat en la dinàmica del centre.

Entenem l'orientació i la tutoria com a una tasca de tot el professorat i, per tant, comprèn les actuacions que el tutor desenvolupa amb caràcter més específic i, també, aquelles que cada professor desenvolupa amb els alumnes tant a nivell individual com a nivell grupal.

L'acció tutorial té com a referent la identitat i el caràcter propi del centre, que es concreten en la missió i la visió del centre.

L'acció tutorial forma part de l'acció educativa i és un recurs al servei de l'aprenentatge i desenvolupament integral dels alumnes.

El Pla d'acció tutorial i Orientació Professional es planteja com un pla flexible capaç d'adaptar-se a les necessitats dels docents i de l'alumnat així com un instrument útil per guiar la tasca tutorial, establint actuacions i aportant els documents precisos per a dur-les a terme. Sempre tenint en compte la perspectiva inclusiva que té en compte a tot l'alumnat.

6.2. Organització S'ha d'elaborar una programació de tutoria que contempli les ajudes a l'alumnat en el seu procés formatiu, les dificultats d'aprenentatge, la resolució dels conflictes, l'assessorament per a la inserció i la coordinació del grup de tutors.

Els tutors, juntament amb la col·laboració de tot el professorat del grup, són els responsables d'aquesta programació.

El procés d'orientació i tutoria ha de contemplar l'assessorament per aquell alumnat amb risc d'abandonament dels ensenyaments abans de finalitzar la seva formació. Aquest assessorament ha de contemplar la possibilitat de continuar la formació en altres accions formatives que condueixin a l'obtenció d'un certificat de professionalitat.

En el nostre centre l'acció tutorial la trobam concretada en el Pla d'acció tutorial i orientació acadèmica i professional. Aquest pla l'elabora el departament d'orientació a partir de les directrius establertes per el claustre.

A final de curs es revisaran els diferents plans i programes, es recolliran les propostes i es portarà a claustre per a la seva aprovació.

7. Pla d'acolliment per facilitar la integració dels alumnes que s'incorporen al centre procedents d'altres centres docents o d'altres països

Els alumnes que s'incorporen al centre ho fan des dels instituts de tota Menorca i d'altres llocs de parla no catalana. Tot l'equip de professors, amb l'ajuda dels departament d'orientació acollirà a tots els alumnes amb les mesures més adients per afavorir la integració cada un d'ells dins el grup i en l'adequació al nivell curricular inicial que presenta

8. Organització de la detecció, identificació i valoració de les necessitats, així com del seguiment de l'evolució dels alumnes amb necessitats educatives de suport educatiu

Durant el primer trimestre el departament d'orientació conjuntament amb l'equip directiu revisaran i actualitzaran les mesures i les actuacions d'atenció a la diversitat.

A l'FP la majoria de l'alumnat amb NESE ja arriba identificat i valorat des del centre d'origen , no obstant, ens podem trobar amb casos que la valoració no està prou actualitzada o que, per diversos motius no s'han detectat necessitats fins arribar al nostre centre. Per tant s'haurà de posar en marxa el procés de detecció, identificació i valoració de les necessitats específiques de suport educatiu.

La detecció de possibles necessitats correspon als equips docents, sota la coordinació del tutor del grup. Per dur-la a terme han de recollir, analitzar i valorar informació rellevant sobre els diferents elements que intervenen en el procés d'ensenyament i aprenentatge, sobre l'alumne i el seu context familiar.

Per dur a terme aquesta tasca han de disposar d'orientacions, indicadors i programes proporcionats pel departament d'orientació.

El protocol a seguir en cas de detecció serà: observació dins l'aula, aplicació inicial de mesures ordinàries, demanda al departament d'orientació, intervenció i proposta educativa per part de l'orientador a l'equip educatiu i, decisió de l'equip educatiu de noves mesures a implementar.

Les necessitats educatives detectades s'hauran d'atendre mitjançant les mesures ordinàries de suport ja descrites en anteriors apartats, atès que ens trobam a l'etapa de formació professional.

En determinats casos i quan els protocols així ho determinin, es demanarà col·laboració dels serveis de salut i d'altres serveis externs que siguin necessaris.

El departament d'orientació coordinarà l'aplicació dels protocols des del centre seguint les instruccions del Servei d'Atenció a la Diversitat.

Quan s'identifiquin necessitats específiques de suport educatiu en un alumne que no era considerat amb NESE, l'orientador l'introduirà al Gestib com alumne NESE per tal que en quedi constància.

Quan s'identifiquin, necessitats educatives especials o altes capacitats, els resultats de la valoració psicopedagògica es reflectiran en un informe psicopedagògic on s'identificaran les capacitats i les necessitats educatives especials de l'alumne i s'hi justificarà la proposta de les mesures educatives adequades.

Per cada alumne amb NESE s'ha d'elaborar un document individual que s'ha d'incorporar a l'expedient acadèmic de l'alumne. El responsable de l'elaboració d'aquest informe és el tutor, amb col·laboració amb el departament d'orientació.

Per a l'alumnat amb necessitats educatives especials s'ha de plantejar i organitzar un itinerari formatiu que contempli una previsió de la durada per a l'assoliment dels ensenyaments que està cursant i de les ajudes necessàries, com ara el suport d'especialistes (professorat de la família professional corresponent o de suport del departament d'informació i orientació professional) i l'acompanyament en la seva inserció, en el cas que es consideri adient.

Aquests itineraris formatius, elaborats pel departament d'orientació i el departament de la família professional, poden contemplar la possibilitat l'obtenció del títol formatiu, de l'adquisició d'un certificat de professionalitat o de la unitat de competència com a certificació parcial, segons cada cas.

9. Avaluació i seguiment del Pla d'Atenció a la Diversitat

L'avaluació serà contínua. Es durà un seguiment a partir d'uns procediments i indicadors que permetin recollir dades de les diferents actuacions.

Procediments

- Reunions d'equip docent, tutors i departament d'orientació.
- Reunions de l'Equip Directiu amb el departament d'orientació .
- Observació i seguiment del desenvolupament de les mesures recollides al PAD.

Indicadors

- Grau de consecució dels objectius.
- Realització efectiva de les actuacions previstes.

L'anàlisi del funcionament del PAD permetrà tenir una visió més global a l'hora d'establir millores en l'atenció a la diversitat i de centre.